

Asia: Lausunto rokotusasetuksen muutokseen

Sosiaali- ja terveysministeriö pyytää lausuntoa rokotusasetuksen muutokseen 13.4.2021 mennessä.

Hämeenlinnan kaupunki haluaa todeta, että asetuksen muutos, jossa mahdollistetaan terveydenhuollon ammattihenkilöksi opiskelevien toimiminen rokottajina, on erittäin tarpeellinen. Kansallinen tilanteemme edellyttää kunnilta valmiutta rokottaa lyhyessä ajassa iso osa aikuisväestöstä kahdesti 12 viikon välein. Rokotusten toteuttaminen edellyttää kunnilta ison mittaluokan järjestelyjä. Näissä järjestelyissä rokottajien riittävyys on keskeinen toimivan logistisen prosessin kysymys.

Terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain mukaisesti asetuksella voidaan säätää edellytyksistä, joilla ammattiin opiskelevalla henkilöllä on oikeus toimia tehtävissä tilapäisesti. Nyt lausuttavassa asetulusuonnoksessa nämä edellytykset ovat riittävät opinnot, perehdytys tehtävään sekä toiminnan valvonta ja ohjaus. Näillä toimilla varmistetaan potilasturvallisuus, kun opiskelijoita käytetään terveydenhuollon ammattihenkilön tehtävissä rokottajina.

Rokottajana toimivan tilapäisen terveydenhuollon ammattihenkilönä toimimisen riittävät opinnot on määritelty asetuksessa varsin tarkasti ja riittävien opintojen määritelmä on sidottu opiskeluvuosiin; lääkäriillä ja hammaslääkäriillä pitää olla suoritettuna neljään ensimmäiseen opiskeluvuoteen kuuluvat opinnot. Sairaanhoidajaksi, kättilöksi tai terveydenhoitajaksi opiskelevalta edellytetään opinnoista suoritetuiksi hyväksytysti kaksi kolmasosaa. Lisäksi tilapäisenä ammattihenkilönä toimivan henkilön kohdalla on arvioitava tapauskohtaisesti monia edellytyksiä. Näitä ovat opiskelijan valmiudet, tehtävän edellyttämä kielitaito. Lisäksi opiskelijan tehtävät, toiminta, rajat ja velvoitteet on määriteltävä tarkasti.

Asetuksen tavoite on kannatettava, koska se tuo ratkaisuja käsillä olevaan kansalliseen tilanteeseen. Käsityksemme mukaan opintojen etenemistä ei pidä määritellä näin tarkalla tasolla opintovuosina tai suoritettuna osuutena opintojen kokonaisuudesta. Sisällöllisesti riittävien opintojen määrittelyyn pitää jättää palvelun järjestäjän harkintaa, koska joka tapauksessa rokotuksia järjestävän kunnan on tapauskohtaisesti arvioitava opiskelijan valmiudet rokottajaksi.

Opintoihin liittyvän kriteerin irrottaminen kategorisesta opintojen suoritusmääristä antaa palvelun järjestäjälle enemmän mahdollisuuksia myös yhteistyössä kouluttavien oppilaitosten kanssa suunnata opintojen sisältöä opintosuunnitelman sisällä siten, että esimerkiksi riittävät rokottamisvalmiudet voidaan kouluttaa opiskelijoille ennen asetuksessa määriteltyjen aikamäärien täyttymistä.

Käsityksemme mukaan palvelun järjestäjälle tulee jättää enemmän harkintaa opiskelijoiden opintojen etenemisen ajallisesta vaatimuksesta rokotusten osalta. Näin voidaan potilasturvallisuus säilyttäen löytää merkittävästi paremmin käytännön

ratkaisuja käsillä olevaan kansalliseen haasteeseen väestön rokottamisesta. Harkinnan lisääminen tarjoaisi myös kunnille ja oppilaitoksille mahdollisuuden suunnitella opiskelijoiden opintosisältöjä opetussuunnitelman sisällä paikallisesti tarpeen mukaisesti.

Hämeenlinnassa 13.4.2021

Jukka Lindberg
Sosiaali- ja terveysjohtaja
Hämeenlinnan kaupunki